

A hónap száma:
A 2023-as parlamenti választásokon
Szepsiben 53,16% volt a választási részvétel.

Číslo mesiaca:
Vo voľbách do NRSR v roku 2023
bola volebná účasť v Moldave 53,16%.

Szepsi Színes

MOLDAVSKÉ FAREBNÉ

Megjelenik negyedévente | Vychádza štvrťročne

Ingyenes | Zdarma

2023. december | IX. évfolyam | 4.szám

December 2023 | IX. ročník | 4.číslo

Fotó | Foto: Jakab Gabriel

Milí čitatelia,

je za nami ďalší rok, ktorý nám priniesol výzvy, no zároveň aj veľa radostných chvíľ. Väčšina z nás vyhodnocuje, či je miska váh v tomto období naklonená smerom k príjemným alebo k ťažkým zážitkom a snažíme sa byť v nasledujúcom roku ešte aktívnejší a produktívnejší. Nový rok znamená nové príležitosti, nové životné situácie, využijeme ich naplno.

V našom koncoročnom čísle Moldavské farebné sprostredkujeme čitateľom adventné myšlienky Lászlóa Ivána. Udalosti mesta sme zhrnuli v rubrike Správy, o prebiehajúcej práci referuje aj naše mestské zastupiteľstvo v zbere a Adriána Gergely v rozhovore približuje činnosť a plány miestnej organizácie Csemadoku. V našich krátkych zhrnutiach prinášame výsledky parlamentných volieb, ako aj výsledky Celoslovenského divadelného festivalu Béni Egressyho. V neposlednom rade si môžete opäť prečítať zaujímavosti v historickej rubrike Petra Halásza a Zoltán Zsupcsan upozorňuje na nebezpečenstvo financovania vianočných darčiekov úverom.

S týmto obsahom sa lúčime, v mene našej redakcie Vám želim príjemný oddych a úspešný nový rok.

Monika Iván Subovics,
zodpovedný redaktor

Kedves Olvasóink!

Egy újabb évet tudhatunk magunk mögött, mely kihívásokat, de ugyanakkor megannyi örömteli pillanatot is tartogatott a számmunkra. Hogy a kellemes vagy a nehezebb élmények felé billen-e a mérleg, azt legtöbbször ebben az időszakban értékeljük ki, és igyekszünk a következő évben még jobban tevékenykedni, gazdálkodni. Az új év új lehetőségeket, új élethelyzeteket jelent, hozzuk ki belőlük a lehető legtöbbet.

Az évszázó Szepsi Színesben Iván László adventi gondolatait közvetítjük az olvasóknak. A város történéseit a Hírek rovatban foglaltuk össze, a városi képviselőink a testületben zajló munkáról is beszámolnak, valamint Gergely Adriána egy interjú keretében ismerteti a Csemadok helyi alapszervezetének tevékenységét, terveit. Rövid összefoglalóinkban kitérünk a parlamenti választások eredményeire, valamint az Egressy Béni Országos Színházi Fesztivál eredményeire. Végül, de nem utolsósorban Halász Péter történelmi összefoglalóját olvashatják, Zsupcsan Zoltán a karácsonyi ajándékok hitelből történő finanszírozásának veszélyeire figyelmeztet.

Ezekkel a tartalmakkal búcsúzunk, szerkesztőségünk nevében kellemes pihenést és sikereiben gazdag új esztendőt kívánok.

Iván Subovics Monika,
felelős szerkesztő

3-4

Elvesztettük az adventet
Stratili sme advent

6

Hagyomány és újítás
Trádičia a inovácie

7

Így alakultak a parlamenti választások Szepsi vonatkozásban - Parlamentné voľby z pohľadu Moldavy nad Bodvou

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház megalakulásának 100. évfordulójára emlékezik

100 évvel ezelőtt jött létre Léván a Szlovenszkói és Kárpát-aljai Egyetemes Református Egyház. Ennek emlékére, 100 év címmel vándorkiállítás indult útjára a Szlovákiai Református Keresztyén Egyháznak köszönhetően, melynek ötletgazdája és kurátora Somogyi Alfréd egyháztörténész volt. „Nehéz időszakot élt át a felvidéki református egyház 100 évvel ezelőtt, hiszen a két püspök, a legitim vezetői az egyháznak az 1920-ban elcsatolt területekről visszaköltözött az anyaországba, így a felvidéki reformátusság vezető nélkül maradt. Ők azonban nem törtek meg, legitim egyház szerettek volna lenni. Az egyház törvénytarát elküldték a Csehszlovák Köztársaság elnökének jóváhagyásra, de Prágában ezt soha nem fogadták el. A csehszlovák állam a református egyházat húsz évig nem fogadta el, azaz regisztráció nélkül működött az egyházunk annak magyar többsége miatt”, mondta el Somogyi Alfréd Szepliben. Egyházi egyenrangúságot a református egyház az 1948 utáni kommunista rendszerben kapott. A 100 év időszakának fontos eseményei szerepelnek a kiállítás tablóján, amiket szívesen kölcsönöznek bármely egyházközségnek igény szerint a témához illő előadással kiegészítve.

Slovenská reformovaná kresťanská cirkev si pripomína 100. výročie svojho založenia

Pred 100 rokmi bola v Leviciach založená Všeobecná reformovaná cirkev Slovenska a Zakarpatska. Na pripomenutie si tohto jubilea bola vďaka Slovenskej reformovanej kresťanskej cirkvi otvorená putovná výstava s názvom „100 rokov“, ktorej tvorcom a kurátorom bol cirkevný historik Alfréd Somogyi. „Reformovaná cirkev na Južnom Slovensku zažila pred 100 rokmi ťažké obdobie, keďže dvaja biskupi, legitímni predstavitelia cirkvi, sa z území anektovaných v roku 1920 presťahovali späť do materskej krajiny, takže reformovaná cirkev Južného Slovenska zostala bez lídrov. Nezlomili sa však, chceli byť legitímnou cirkvou. Cirkevný zákonník bol zaslaný na schválenie prezidentovi ČSR, v Prahe však nebol nikdy prijatý. Československý štát dvadsať rokov neprijal reformovanú cirkev, to znamená, že naša cirkev pre maďarskú väčšinu fungovala bez registrácie“, povedal Alfréd Somogyi v Moldave. Cirkevnú rovnosť dostala reformovaná cirkev po roku 1948 v komunistickom systéme. Významné udalosti 100-ročného obdobia sú zhrnuté na paneloch výstavy, ktoré radi zapožičajú ktorejkoľvek farnosti, doplnené o prednášku vhodnú k téme.

A nevetetés közhedvelt személyiségei Szepliben

A Szomszédnéni Produkciós Iroda szórakoztató műsora a Cseresznyeklub szervezésében valósult meg november 16-án, a VMK nagytermében. A humortársulatot Bálint Ferenc és Tóth Szabolcs alapították 2001-ben, Kolozsváron. Ők a Showder Klub és a Comedy Central tévéműsorok állandó fellépői, a Dumasínház tagjai, és az Erdélyi Humorfesztivál, a régió legnagyobb humorrendezvényének az ötletgazdája és szervezője. A stand-up comedy estet a szepsi közönség is nagyon élvezte és tapssal jutalmazta.

Populárni komici v Moldave

Zábavný program Szomszédnéni Produkciós Iroda zorganizovalo občianske združenie Cheresznyeklub 16. novembra vo veľkej sále MsKS. Komedialne spoločenstvo založili Ferenc Bálint a Szabolcs Tóth v roku 2001 v Kluži. Sú pravidelnými účinkujúcimi v televíznych reláciách Showder Club a Comedy Central, členovia Dumasínház a tvorcovia a organizátori Sedmohradského festivalu humoru, najväčšieho humoristického podujatia v regióne. Stand-up comedy večer si užilo aj publikum Moldavy a odmenilo ho potleskom.

Útfelújítás Szepliben

2023. november 14-étől megkezdődtek az útfelújítási munkák városunkban. A Kassa Megyei Önkormányzat igazgatása alá tartozó II/550-es út felújítását a STRABAG s.r.o. hajtja végre a Rozsnyói úton, a benzinkúttól a kereszteződésig, majd folytatólagosan a Fő utcán, egészen a város végéig, Jászó irányában. A megújuló útszakasz összesen 2400 méter hosszú. Kérjük, vezessenek óvatosan, betartva a közlekedési szabályokat.

Fotó | Foto: Bartók Csongor

Rekonštrukčné práce ciest v Moldave

Od 14. novembra 2023 sa v našom meste začali opravy ciest. Obnovu cesty II/550, ktorá je v správe Košického samosprávneho kraja, realizuje spoločnosť STRABAG s.r.o. Práce prebiehajú na úseku ulíc Rožňavská, od čerpacej stanice po križovatku s Hlavnou ulicou, a ďalej po Hlavnej ulici až po koniec mesta smerom na Jasov. Obnovený úsek cesty má celkovú dĺžku 2 400 metrov. Prosíme, jazdite opatrne a dodržujte dopravné predpisy.

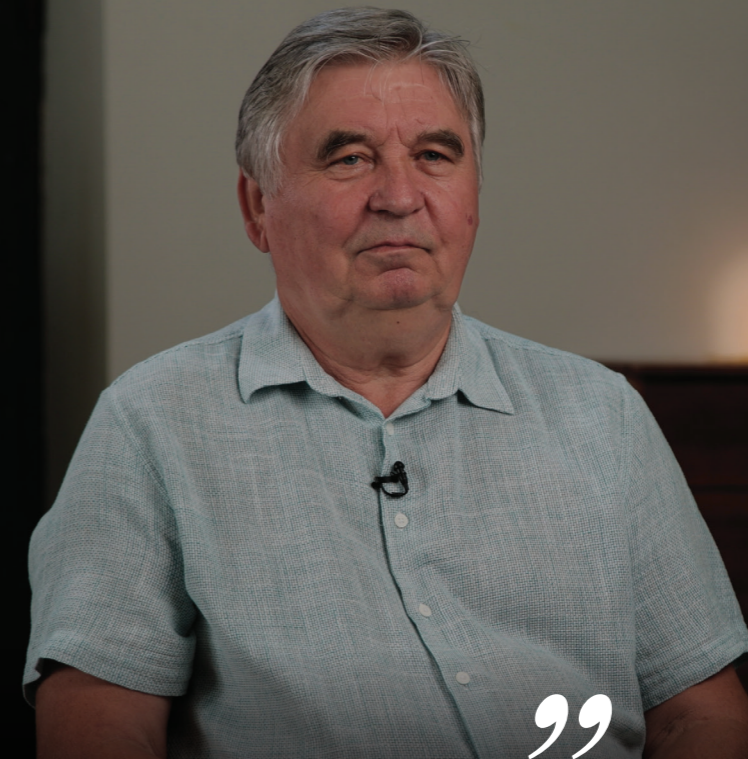
Megszületett „A fátyol” című kisfilm

Október 18-án bemutatták a Boldog Salkaházi Sára Egyházi Iskola-központ és a Bódva-völgyi stúdió legújabb közös projektjét, „A fátyol” című kisfilmet az iskolaközpont csarnokában. A bemutató egy beszélgetéssel kezdődött, melyben többek közt a főszereplők, az iskolaközpont igazgatója valamint a forgatókönyvíró, egyben rendező és operatőr meséltek a filmről. Ezt követően tekinthette meg a közönség a szepsi pincékben, az Ólublói Falumúzeumban és a Magas-Tátrában játszódó kisfilmet. Az alkotást, amely elérhető az iskola YouTube csatornáján szlovák nyelvű feliratos változatban is, számos fesztiválra és versenyre szeretnék benevezni.

Zrodil sa krátky film s názvom „A fátyol” - Závoj

Dňa 18. októbra bol v aule školského strediska predstavený najnovší spoločný projekt Cirkevnej spojenej školy bl. Sára Salkaházi a Stúdia Bodva, krátky film „A Fátyol” - Závoj. Premietanie sa začalo diskusiou, v ktorej o filme hovorili okrem iných, aj hlavné postavy, riaditeľ školského strediska a scenárista, režisér a kameraman. Následne si diváci mohli pozrieť krátky film, ktorý sa natáčal na troch lokalitách, a to v moldavských pivniciach, v Starej Ľubovni a vo Vysokých Tatrách. Dielo, ktoré je dostupné na školskom YouTube kanáli aj so slovenskými titulkami, by chceli prihlásiť na mnohé festivaly a súťaže.

Elvesztettük az adventet

”

Ha az adventot kiszorítjuk az életünkéből, az az embereknek előbb-utóbb lelki fájdalmat okozhat.

Először arra gondoltam, hogy rövid elmélkedésemnek azt a címet adnám, „Ellopták az adventünket”, de sajnos ez nem igaz. Mi, emberek vesztettük el, és ebben így vagy úgy, valamennyien ludasok vagyunk.

Talán azért, mert az adventtel együtt az értékrendünket is elvesztettük, vagy mai nyelven szólva, hagytuk, hogy átprogramozzanak bennünket a divat, a sajtó, a reklám, a televízió, a mobiltelefon, a rohanás ragacsos feltételeinek megfelelni vágyó életforma elfogadásával. Nem baj, hogy jó vagy rossz, amit csinálunk vagy ahogyan élek, de ez az anyém, ez az én életem és ebbe beleszólni nincs joga senkinek. Rossz úton járunk, csak rohanunk és rohanunk, és nem látjuk, és talán nem is akarjuk látni a fényt az alagút végén.

Gyerekkoromban, úgy az 1950 és 60-as években még minden másképpen volt, még élt bennünk a várakozás varázsa, megvolt az adventje minden egyes eseménynek. Nemcsak a karácsony meg a húsvét előtti időszakban, de minden velünk lejátszódó események előtt ott volt az az igazi jóhiszeműen gondolt kis lelki feszültséggel megtelt várakozás, amely értékessé tette a megvalósulást. Tudtunk örülni egy szem cukorkának, narancsnak, nápolyinak vagy csokoládének, minden, manapság hétköznapiak vélt eseménynek, ami számunkra akkor egy-egy kis ünnepet jelentett. Vártuk a Mikulást még akkor is, amikor már rég tudtuk, hogy csak a szomszéd Pista bácsi

öltötte magára a tiszteletet parancsoló jelmezt. Vártuk a karácsonyt, mentünk kántálni, és azt a kis pénzadományt, amit az énekléssel majd összegyűjtenénk, gondolatban már előre százszor is elköltöttük valamire. Naponta háromszor is átszámoltuk a pénzmagot, és örültünk, ha 60-70, néha 100 koronát tudtunk a magunkénak érezni. Bizony, 100 koronáért legalább 200 helyen kellett énekelni a „Mennyből az angyalt”, de csakis egyedül, hogy az adományon ne kelljen osztozkodni. Vigília este az egész falu zengett a sok falsul éneklő kis kántálótól. Ugyanez volt a húsvétal is, azzal a különbséggel, hogy ott a várakozást a farsang meg a böjti időszak jelentette. Húsvét előtt 40 napig hetente háromszor böjtöltünk, hétfőn, szerdán és pénteken. Ilyenkor nem lehetett húst és zsíros ételeket enni. Alig bírtuk kivárni a húsvét reggelt, amikor kedvünkre ehettünk a szentelt sonkából, kolbászból, sárgatúróból, kalácsból és hasonlókból.

Az advent, a várakozás, egy csodálatos érzés, ez adja meg az életünk sava-borsát. Olyan ez egy kicsit, mint amikor fiatalként szerelmesen randira megyünk, és 10-20 percet várni kell a kedvesünkre. Várakozás nélkül üres az életünk. Ha az adventot kiszorítjuk az életünkéből, az az embereknek előbb-utóbb lelki fájdalmat okozhat. Nemcsak nem teljes, de üres nélküle az életünk.

Régen talán szegényebb körülmények között, ugyanakkor jobban egymásra voltak utalva az

emberek. Ezt nem is szégyellték, bátran mertek egymástól kölcsönözni bármit, ételmezt, edényeket vagy szerszámokat, mert ez így volt rendjén és így volt természetes. A disznóölések, a közös kántálások, öntözőkódások, bizony összetartották a szomszédokat. Élt még bennünk az a tulajdonság, hogy kölcsönösen tudtunk örülni egymás sikerének, új ruhájának, biciklijének, bútorának... Őszülő fejjel azt vallom, az emberekben kettőség van, és magunknak kell eldönteni, melyik utat választjuk - ahogyan az életünkben benne van a fény és az árnyék, a hideg és a meleg, a kicsi és a nagy, a jó és a rossz, és még a végtelenségig sorolhatnám. Így található meg az emberben az angyal és a gonosz, az isteni és sátáni hajlamok, csak rajtunk múlik, hogy melyiket tápláljuk. Rohanó világunkban megfeledeztünk az útkeresésről. Konkrétabban elgondolkodni azon, hogy mit is keresünk ezen a világon, és vajon mi a célja a mindenhatónak velünk, hogyan sáfárkodunk a reánk bízott talentumokkal. Ha rátalálunk a saját utunkra, akkor már csak követnünk kell a belső énünk sugallatát. Ha nem követjük, jönnek a betegségek, szerencsétlenségek, figyelmetlenségek arra, hogy valamit nem jól csinálunk. Az elmélkedésnek, a meditációnak pontosan ez a feladata, önmagunk, a saját életünk megtalálása.

Ezért fontos az advent, az elcsendesülés, hogy lassan, de biztosan megérezzük az isteni szikránk üzenetét.

Iván László

Stratili sme advent

”

Ak advent vytesníme zo svojho života, skôr či neskôr to môže ľuďom spôsobiť psychickú bolesť.

Najprv som si myslel, že svojmu krátkemu zamysleniu dám názov „Náš advent bol ukradnutý“, no to, bohužiaľ, nie je pravda. My ľudia sme ho stratili a, tak či onak, sme všetci vinní.

Možno preto, že sme spolu s adventom stratili svoje hodnoty, alebo, povedané dnešnou rečou, nechali sme sa preprogramovať prijatím životného štýlu, ktorý chce vyhovieť podmienkam módy, tlače, reklamy, televízie, mobilných telefónov a náhlenia sa. Nezáleží na tom, či to, čo robím, alebo ako žijem, je dobré alebo zlé, ale je to moje, toto je môj život a nikto nemá právo do neho zasahovať. Sme na zlej ceste, len bežíme a bežíme a nevidíme a možno ani nechceme vidieť svetlo na konci tunela.

Keď som bol dieťa, v 50. a 60. rokoch minulého storočia bolo všetko inak, žilo v nás čaro čakania a každá udalosť mala svoj advent. Nielen v období pred Vianocami a Veľkou nocou, ale pred všetkými udalosťami, ktoré sa odohrali v našich životoch, bolo to očakávanie naplnené trochou duševného napätia, vďaka čomu bola realizácia hodnotná. Vedeli sme sa tešiť z kúska cukríka, pomaranču, keksíku či čokoláde, všetkému v dnešnej dobe považovanému za bežné, čo pre nás vtedy znamenalo jeden malý sviatok. Na Mikuláša sme čakali aj vtedy, keď sme už dávno vedeli, že kostým,

ktorý vzbudzoval rešpekt, si obliekol len sused ujo Pišta. Čakali sme na Vianoce, chodili sme koledovať a ten malý peňažný dar, ktorý by sme vyzbierali spevom, sme už v duchu predom na niečo minuli. Počítali sme mince trikrát denne a boli sme šťastní, keď sme mali pocit, že tých 60-70, niekedy 100 korún je našich. Veru, za 100 korún bolo treba zaspievať koledu „Mennyből az angyal“ aspoň na 200 miestach, no len ako sólo, aby sa nemuselo deliť o dar. Na Štedrý večer sa celou dedinou ozýval falošný spev mnohých malých koledníkov. Rovnako to bolo aj s Veľkou nocou, s tým rozdielom, že tam sa očakávalo fašiangami a obdorbím pôstu. Pred Veľkou nocou sme sa postili trikrát týždenne počas 40 dní, v pondelok, stredu a piatok. V tomto čase sa nemohlo jesť mäso a masné jedlá. Nevedeli sme sa dočkať veľkonočného rána, kedy sme sa mohli dosýta najesť posvätenej šunky, klobásy, syrovej hrušky, bieleho koláča a podobne.

Advent, čas očakávania, je úžasný pocit, ktorý okoreňuje náš život. Je to niečo podobné, ako keď ideme ako mladí zamilovaní na rande a musíme na svoju milovanú, alebo svojho milovaného čakať 10-20 minút. Bez očakávania je náš život prázdny. Ak advent vytesníme zo svojho života, skôr či neskôr to môže ľuďom spôsobiť psychickú bolesť. Náš život je bez neho nielen neúplný, ale aj prázdny.

V minulosti, možno v chudobnejších pome-roch, boli ľudia viac odkázaní jeden na druhého. Ani sa za to nehanbili, odvážili sa navzájom si požičať čokoľvek, jedlo, riady či náradie, veď to bolo normálne a prirodzené. Zábijacky, spoločné koledovanie a polievačky určite držali susedov spolu. Žila v nás tá vlastnosť, že sme sa vzájomne dokázali tešiť zo svojich úspechov, nového oblečenia, bicyklov, nábytku... S prešedivou hlavou priznávam, že v ľuďoch je dualita a my sami sa musíme rozhodnúť, ktorú cestu si vyberieme – tak, ako je v našom živote svetlo a tieň, zima a teplo, malé a veľké, dobro a zlo, a mohol by som pokračovať donekonečna, takto sa v človeku nachádza anjel a diabol, božské a satanské sklony, a je len na nás, ktoré budeme podporovať. V našom uponáhľanom svete sme zabudli na hľadanie cesty. Konkrétnejšie sa zamyslieť nad tým, čo hľadáme v tomto svete a aký plán pre nás Všemohúci má, ako narábame s talentmi, ktoré nám boli zverené. Ak nájdeme svoju vlastnú cestu, musíme len nasledovať vnuknutie nášho vnútra. Ak sa podla neho neriadime, prídu choroby, nešťastia, upozornenia, že niečo nerobíme správne. Presne toto je úlohou reflexie a meditácie, nájsť seba, svoj vlastný život. Preto je dôležitý advent, ticho, aby, sme pomaly ale isto cítili posolstvo našej božskej iskry.

László Iván

Správa o zasadnutí mestského zastupiteľstva

Poslednému, 9. zasadnutiu občianskeho roka predchádzalo pracovné stretnutie, na ktorom sme diskutovali o najdôležitejších programových bodoch a problémoch mesta, ktorými boli rozpočet na rok 2024, dopady fungovania novej vlády na samosprávu, prípadný nedostatok financií v budúcom roku, odpadové hospodárstvo... **Predmetom diskusie bolo zhoršovanie verejnej bezpečnosti v našom meste, ale dobrou správou je, že s podporou štátu bude od začiatku nového roka pomáhať udržiavať poriadok v meste 12 pomocných policajtov, MOPS (Mestská Občianska Poriadková Služba). Dúfame v zlepšenie verejnej bezpečnosti.**

Po bodoch rokovania mestského zastupiteľstva nasledovali interpelácie a následne sme vzali na vedomie správu primátora, mestskej polície a hlavného kontrolóra. Vymáhanie zákona je našou spoločnou zodpovednosťou, preto vyzývame verejnosť, aby privolala policajtnú hliadku, ak vidí priestupok, na bezplatnom čísle 0800 110 159 alebo 055 460 3523 alebo 0917 677 123, ďakujeme!

Vedenie mesta je nútené zvýšiť miestne dane a cenu odvozu komunálneho odpadu. V roku 2024 bude daň z nehnuteľnosti pri priemernom dome 120 m² v porovnaní s predchádzajúcim rokom drahšia približne o 8 eur. Mestské zastupiteľstvo schválilo aj ďalšiu zmenu všeobecnej vyhlášky o mestských nájomných bytoch a nákladoch na úhradu v školských zariadeniach. Žiaľ, zvýši sa aj mesačný poplatok materským školám, a to na 35 eur za dieťa, ale aj služby v Zariadení pre seniorov – Domov Svätej Alžbety budú v novom roku drahšie. Jednou z hlavných tém zasadnutia bola koncoročná úprava rozpočtu mesta na rok 2023 a rozpočtu na rok 2024, ktorý schválilo aj zastupiteľstvo. V súčasnej finančnej situácii nie je jednoduché hospodáriť, preto treba byť opatrný pri každom rozhodnutí. Boli schválené budúročné rozpočty Mestského kultúrneho strediska a Mestského športového klubu, ako aj upravené podmienky výberových konaní na predaj nehnuteľností. Strecha historicky významného kováckeho múzea na Hlavnej ulici bola nedávno poškodená, preto chce mesto obnoviť strešnú konštrukciu celej dielne prostredníctvom verejnej súťaže, ktorú zastupiteľstvo samozrejme jednohlasne podporilo. Stretnutie bolo konštruktívne.

Ako obvykle, aj toto zasadnutie je možné sledovať na známych kanáloch.

V mene zastupiteľstva prajem všetkým ľuďom dobrej vôle šťastný nový rok, silu a zdravie!
Zoltán Dobos

Pénzügyekről egyszerűen Karácsony hitelre?

A karácsonyi időszakban megnövekszik a hitelek iránti kereslet: szeretnénk örömet okozni szeretteinknek, akár erőnkön felül is. Tegyük fel azonban a kérdést: van-e értelme hitelre ajándékot vásárolni? Lehet, hogy az ajándék mosolyt csal az arcokra, azonban az első januári törlesztőrészlet feleltetheti velünk az örömet.

Miért nem jó ötlet hitelre ajándékot venni? Gyakran megessük, hogy a hitelre vásárolt termék (mobiltelefon, számítógép, játékkonzol stb.) már rég nem működik, de a törlesztőrészleteket még évekig fizetjük. Ha mindenképp ragaszkodunk a hitelből vett ajándékhoz, a futamidőt maximálisan a megvásárolt termék

élettartamáig húzzuk szét. Tehát ha egy telefont 3 évig használunk, akkor 3 évnél többre semmiképp se vegyük fel a hitelt. Megér mondjuk egy 10 napos síelés 8 évnél többre?

Az embereket többnyire nem a hitel kamata érdekli, hanem az, hogy mekkora törlesztőrészletet kell fizetniük. Például 2500 eurónyi hitel 9%-os kamattal, 2 éves futamidő mellett havi 114 euró törlesztést jelent. Úgy érezhetjük, hogy ennyit biztosan ki tudunk valahogy fizetni. Felmerül a kérdés: ha 114 eurót ki tudunk fizetni hiteltörlesztésre, akkor a korábbi hónapokban miért nem terveztük meg ugyanekkora összeg megtakarítását, amit a drágább ajándékokra vagy síelésre szánhatunk.

Általánosságban elmondható, hogy ezek a hitelek nem tartoznak a „hasznos kölcsönök” közé: az olyan hitelek igénylését érdemes kerülni, amik nem hagynak pénzt a zsebünkben (pozitív hozadékot például a jelzáloghitelek eredményeznek).

Érdemes tisztában lenni pénzügyi képességeinkkel. A hitel felvételét kizárólag azoknak javasoljuk, akik már hosszú időn keresztül bizonyították, hogy képesek havonta bizonyos összeget félretenni a fizetésükből. Soha ne felejtjük el: mindent mi fogunk visszafizetni, a hitel nem ajándék!

Zsupcsan Zoltán,
a pénzügy.sk főszerkesztője

Önkormányzati beszámoló

A polgári év utolsó, 9. ülését is munkaértekezlet előzte meg, ahol a fontosabb programokat, illetve városi problémákat vitattuk meg. Ilyen volt a 2024-es költségvetés, az új kormány működésének hatásai az önkormányzatokra, az esetleges jövő évi pénzügyi, a hulladékgazdálkodás... Vita tárgyát képezte városunk közbiztonságának a romlása, ám jó hír, hogy állami támogatással az új év kezdetétől 12 segédrendőr, polgárőr MOPS (Miestna Občianska Poriadková Služba) segíti majd a városi rendfenntartást. Reménykedünk a javuló közbiztonságban.

Az önkormányzati ülés ügyrendi pontjai után az interpellációk következtek, majd a polgármester és a városi rendőrség és a főellenőr jelentését vittük tudomásul. **A rendfenntartás közös felelősségünk, így arra biztatjuk a lakosságot, ha kihágást tapasztalnak, hívják a járőröket a 0800 110 159 ingyenes, vagy a 055 460 3523, illetve a 0917 677 123 telefonszámokon, köszönjük!**

A helyi adókat és a háztartási hulladék elszállításának árát kénytelen emelni a város vezetése. Az ingatlanadó 2024-ben egy átlagos 120 m²-es háznál megközelítőleg 8 euróval lesz drágább az előző évhöz képest. További általános érvényű rendelet változását is jóváhagyta a közgyűlés a városi bérlakásokról és az iskolai intézményekben fizetendő költségekről. Így sajnos emelkedik az óvodákba fizetendő havi díj is, gyermekeként 35 euróra, de a Szent Erzsébet Óregotthon szolgáltatásai is drágábbak lesznek az új évben. **A közgyűlés egyik fő témája a város 2023-as év végi büdzsé módosítása és a 2024-es évre szóló költségvetés volt, amit szintén jóváhagyott a testület. A jelenlegi pénzügyi helyzetben nem könnyű gazdálkodni, így részen kell lenni minden döntésnél. A Városi Művelődési Központ és a Városi Sportklub jövő évi költségvetésének jóváhagyására, továbbá az ingatlanértékesítési versenykiírások feltételeinek módosítására is sor került.**

A Fő utcai történelmi jelentőségű kovács múzeum tetője a közelmúltban megsérült, így a város pályázati felhívás útján szeretné az egész műhely tetőszerkezetét felújítani, melyet természetesen a közgyűlés is egyhangúlag támogatott. A tanácskozás konstruktív volt.

Mint általában, ez az önkormányzati ülés is visszanézhető az ismert csatornákon.

Képviselőtársaim nevében is kívánok boldog új évet, és erőt, egészséget minden jóakarátú embernek!
Dobos Zoltán

Hagyomány és újítás

Közel egy éve áll Gergely Adriána a Csemadok Szepsi alapszervezetének élén.

Idén januárban Gergely Adriána vette át a Csemadok Szepsi alapszervezetének elnöki posztját Köteles Lászlótól, aki közel 25 évig dolgozott a szervezet élén.

Hogyan és mikor találkozott a közösségi munkával, illetve milyen indíttatásból vállalta el ezt a feladatot?

A közösségi munkával már fiatalon, elsősorban cserkészként találkoztam, de mindig is az a kisgyerek voltam, aki mindenhol ott van. Szavaltam, énekkarban énekeltem, a diákönkormányzat aktív tagja voltam... A Szepsi Csemadok rendezvényein diákként szavaló, később a konferanسی szerepébe kerültem, majd vezetőségi tag lettem. Miután az önkormányzati választásokon bizalmat szavaztak nekem a választók és városi képviselő lettem, azt

éreztem, ezzel tartozom a szepsi magyarságnak, így elvállaltam az elnöki posztot.

Milyen célkitűzésekkel állt az alapszervezet élére, és ebből mit sikerült idén megvalósítani?

A fő irányelvem, bár elcsépelten hangzik, a fiatalítás, a fiatalság megszólítása. Próbáltam olyan rendezvényeket szervezni, melyekkel a fiatalabb generációt is meg tudom szólítani, így volt afrikai úti beszámoló, pszichológiai előadás, irodalomterápiás előadás is. Persze ezek mellett nem feledkeztem meg a tradíciókról sem. Most, hogy lassan egy éve tevékenykedem, kezdenek kikristályosodni a további elképzelések, koncepciók, megvalósítandó projektek.

Hogyan értékeli a szepsi kulturális életet, milyen formában tud a Csemadok alapszervezete hozzájárulni a közösség építéséhez?

Tradíció a inováció

Adriána Gergelyy áll a Csemadok Szepsi alapszervezetének élén, melynek elnöki posztját Köteles Lászlótól vette át.

V januári tohtó roku prevzala funkciu predsedu ZO Csemadoku v Moldave po Lászlóvi Kötelesovi, ktorý na čele organizácie pôsobil takmer 25 rokov.

Ako a kedy ste sa stretli s komunitnou prácou a čo vás motivovalo k tomu, aby ste túto úlohu prevzali?

S komunitnou prácou som sa stretla už v mladom veku, predovšetkým ako skautka, ale vždy som bola tým malým dieťaťom, ktoré je všade. Recitovala som, spievala som v zbore, bola som aktívnym členom študentskej samosprávy... Ako študentka na podujá-

tiach Csemadoku v Moldave som recitovala básne, neskôr konferovala a potom som sa stala členom vedenia. Po tom, čo mi voliči dali v komunálnych voľbách dôveru a stala som sa mestským poslancou, som mala pocit, že som čosi dlžná maďarskému obyvateľstvu Moldavy, a tak som prijala post predsedu.

S akými cieľmi ste sa postavili na čelo organizácie a čo sa vám v tomto roku podarilo dosiahnuť?

Mojím hlavným cieľom, aj keď to znie banálne, je omladenie. Snažila som sa organizovať udalosti, ktorými môžem osloviť aj mladú generáciu, a tak sa konalo cestopisné rozprávanie o Afrike, psychologická, či literárnoterapeutická prednáška. Samozrejme, okrem týchto vecí som nezabudla ani na tradície. Teraz, keď

A Covid-járvány, mint sok mindent, a helyi közösségi életet is visszavetette. Egyre nehezebb az embereket megszólítani, újat, figyelemfelkeltőt, érdekeset hozni, így fel kell vennünk a versenyt a mai trendekkel. A Csemadok maga a közösségépítés, amely teret ad, hogy összegyűljünk, találkozzunk, beszéljessünk. A Csemadok jelenléte elengedhetetlen ahhoz, hogy a magyar kulturális élet megmaradjon Szepsiben. A tradíció és az innováció, vagyis a hagyományok és az újítások ötvözetét kell képviselnünk.

-sm-

som už aktívna takmer rok, sa začínajú kryštalizovať ďalšie nápady, koncepty a projekty na realizáciu.

Ako hodnotíte kultúrny život Moldavy, čím môže miestna organizácia Csemadoku prispieť k budovaniu komunity?

Pandémia, podobne ako mnoho iných vecí, sťažila aj život miestnej komunity. Je čoraz ťažšie osloviť ľudí, priniesť niečo nové, pútavé, zaujímavé, a tak musíme konkurovať dnešným trendom. Samotný Csemadok je budovanie komunity, dáva nám priestor na stretávanie sa a rozprávanie. Prítomnosť Csemadoku je nevyhnutná pre zachovanie maďarského kultúrneho života v Moldave. Musíme reprezentovať spojenie tradícií a inovácií.

-sm-

Financie jednoducho Vianoce na úver?

Počas vianočného obdobia stúpa dopyt po pôžičkách: svojim blízkym chceme urobiť radosť za každú cenu. Položme si však otázku: má zmysel kupovať darček na úver? Darček nám možno vyčarí úsmev na tvári, no s prvou januárovou splátkou sa radosť vytratí.

Prečo nie je dobrý nápad kupovať darčeky na úver? Často sa stáva, že produkt kúpený na úver (mobil, počítač, herná konzola a pod.) už nefunguje, no splátky ešte roky splácame. Ak bezpodmienečne trváme na darčeku kúpenom na úver, predlžme lehotu maximálne do životnosti zakúpeného produktu. Ak teda používate telefón 3 roky, nikdy by ste si nemali brať

úver na viac ako 3 roky. Stojí 10 dní lyžovania za 8 rokov splácania?

Ľudí väčšinou nezaujímá úroková sadzba pôžičky, ale to, koľko splátok musia zaplatiť. Napríklad pôžička na 2 500 eur s úrokom 9 % a viazanosťou na 2 roky znamená mesačnú splátku 114 eur. Môžeme mať pocit, že takúto čiastku určite vieme nejako zaplatiť.

Vynára sa otázka: ak dokážeme zaplatiť 114 eur na splátku úveru, prečo sme si v predchádzajúcich mesiacoch nenaplánovali ušetriť rovnakú čiastku, ktorú by sme mohli minúť na drahšie darčeky či lyžovačku?

Vo všeobecnosti tieto pôžičky nepatria do kategórie „užitočných pôžičiek“. Oplatí sa vyhnúť žiadostiam o pôžičky, ktoré nenechajú peniaze vo vrecku (napríklad hypotekárne úvery prinášajú kladný výnos). Stojí za to uvedomiť si naše finančné možnosti. Pôžičku odporúčame len tým, ktorí dlhodobo preukážu, že sú schopní si zo mzdy odložiť každý mesiac určitú sumu.

Nezabúdajme: všetko musíme splatiť my, pôžička nie je dar!

Zoltán Zsupcsan,
šéfredaktor portálu pénzügy.sk

Parlamentné voľby z pohľadu Moldavy nad Bodvou

Túto jeseň si obyvatelia Slovenska v rámci parlamentných volieb zvolili nové zastúpenie. Z ostrého súboja pravice s ľavicou vyšiel víťazne SMER-SD, ktorý v spolupráci s HLAS-SD a SNS zostavil novú vládu štátu na ďalšie 4 roky. Do opozície sa dostali PS, koalícia OĽANO A PRIATELIA, KÚ a ZA ĽUDÍ, KDH a SaS. Krátko po nástupe nového vedenia sa začalo formovať nové smerovanie krajiny a citeľné zmeny môžeme očakávať už začiatkom budúceho roka.

Vo vzťahu k Moldave nad Bodvou dali voliči mesta najvyššiu dôveru strane Aliancia a jej kandidátom s 21,48 % odovzdaných hlasov. Vo farbách Aliancie sa o preferenčné hlasy uchádzalo deväť kandidátov z kraja, aby v prípade úspechu strany mohli zastupovať naše záujmy v zákonodarnom zbore.

Hoci sa Aliancii nepodarilo prekročiť minimum potrebné na vstup do parlamentu, dôveru vyjadrenú hlasom získali mnohí naši kandidáti - Tibor Bráz 369, Tamás Elek 397, Norbert Pecze 554, János Csala 869, Alexander Képes 874, István Nagy 1155, Ladislav Molnár 1265, Adrianna Gergely Papp 2933, Tamás Iván získal 3 089 hlasov, čo môže povzbudiť kandidátov, aby pokračovali v intenzívnej práci pre komunitu.

Prácu sťažuje skutočnosť, že strana Aliancia sa nedostala do parlamentu, a tým bude v ďalších rokoch chýbať aj zastúpenie v zákonodarnom zbore, ktorý by sa zaoberal investíciou vo východných resp. južných regiónoch, budovanie infraštruktúry a ozdravenie ekonomickej situácie. Zároveň veríme, že tí, ktorí pracujú pre našu komunitu, sa budú snažiť vyťažiť z existujúcej situácie maximum.

SZÖVETSÉG - ALIANCIA | 21,48 %

OĽANO A PRIATELIA, KÚ a ZA ĽUDÍ | 20,51 %

SMER - SD | 13,73 %

PS | 12,19 %

HLAS - SD | 10,45 %

REPUBLIKA | 5,66 %

SaS | 3,77 %

SNS | 2,63 %

SME RODINA | 2,16 %

Demokrati | 1,98 %

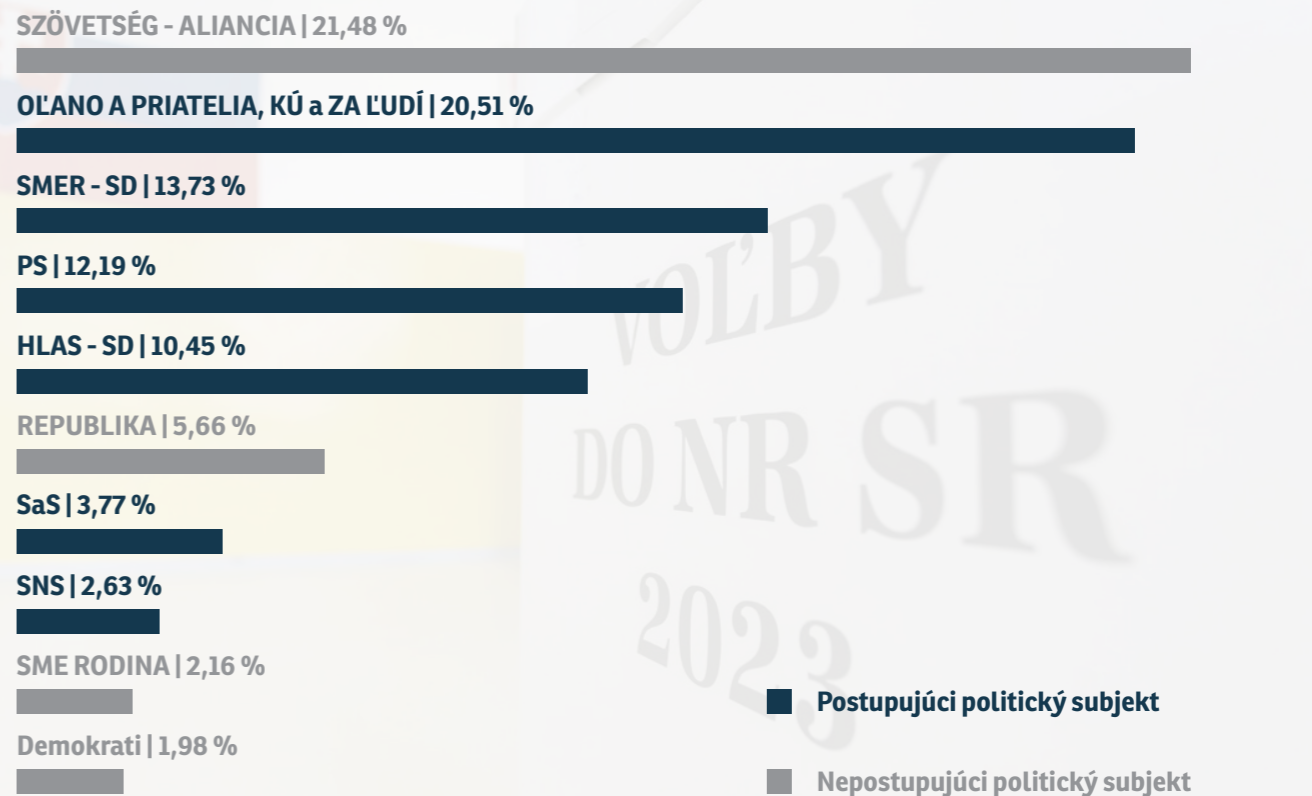
A parlamenti választási adatok Szepsi vonatkozásban

Idén ősszel a parlamenti választásokon új képviseletet választottak Szlovákia lakosai. A jobb- és baloldal kiélezett harcából a SMER-SD jött ki győztesen, amely a HLAS-SD és az SNS közreműködésével alakította meg az új kormányt az elkövetkezendő 4 évre. Ellenzékbe a PS, az OĽANO a PRIATELIA, KÚ és ZA ĽUDÍ koalíció, valamint a KDH és az SaS került. Röviddel az új kormány hivatalba lépését követően körvonalazódni kezdett az ország új irányvetele, érzékelhető változásokat már a jövő év elején várhatunk.

Szepsiben a legnagyobb bizalmat a Szövetség pártnak és képviselő-jelöltjeinek szavazták meg a város választópolgárai, a magyar párt a leadott voksok 21,48%-át kapta. A Szövetség színeiben a régióból kilenc képviselő-jelölt folyamodott a preferencia szavazatokért, hogy a párt sikeressége esetén az érdekeinket képviselhesék a törvényhozásban. **Ugyan a Szövetségnek nem sikerült megugrania a parlamentbe jutáshoz szükséges minimumot, jelöltjeinknek sokan bizalmat szavaztak - Bráz Tibor 369, Elek Tamás 397, Pecze Norbert 554, Csala János 869, Képes Alexander 874, Nagy István 1155, Molnár Ladislav 1265, Gergely Papp Adrianna 2933, és Iván Tamás 3089 szavazatot kapott, ami további intenzív munkára ösztönözheti a jelölteket a közösség érdekében.**

Nehezíti majd a munkát az, hogy a Szövetség párt nem jutott be a parlamentbe, ezzel pedig az elkövetkezendő években is hiányzik a törvényhozásban az a képviselő, amely a keleti és déli régiókba érkező befektetéseket, az infrastruktúra kiépítését, a gazdasági helyzet felfrissítését szorgalmazná. Ugyanakkor hisszük, hogy a közösségünkért tevékenykedők ettől függetlenül igyekezni fognak kihozni a lehető legtöbbet a fennálló helyzetből is.

-sm-

Olvassóink figyelmébe: Lapunk következő száma 2024. március 30-án, szombaton jelenik meg.
Do pozornosti našich čitateľov: Nasledujúce číslo našej publikácie vyjde 30. marca 2024 (v sobotu).

XXIV. Egressy Béni Országos Színházi Fesztivál

A Csemadok idén már huszonnegyedik alkalommal szervezte meg az Egressy Béni Országos Színházi Fesztivált november 9-12. között Szepsiben és Buzitán, melyen a közönség kilenc versenyelőadást és egy vendégelőadást láthatott, azaz összesen 184 fellépőt. A fesztivál november 9-én annak névadója és a Szózat megzenesítője tiszteletére állított mellszobor megkoszorúzásával vette kezdetét a Restei Éneklőcsoport közreműködésével. A jelenlévőket Mihályi Molnár László, a Csemadok Kassa-környéki Területi Választmányának alelnöke és egyben az országos rendezvény házigazdája és műsorvezetője köszöntötte, majd Kopasz József, a Csemadok kelet-szlovákiai regionális alelnöke mondott beszédet. A program a szépsi kultúrházban folytatódott, ahol Farkas Imre, a Jókai színházi csoport egyik alapítótagja kapta meg az Egressy Béni Fesztivál-díjat.

Az eredményhirdetésre Buzitán került sor november 11-én. A fődíjat a kassai KGSZT Diákszínpad vihette haza, akik Békés Pál: A Félőlény című mesés játékát mutatták be.

Az öttagú zsűri a kassaiaknak ítélte oda a legjobb rendezés díját és a legjobb férfi alakítás díját is. A nívódíjnak a vezekényi Görbe Tükör örülhetett. Minden díjazottnak ezúton is gratulálunk!
-s-

Foto | Foto: Fábrián Gergely

XXIV. Celoslovenský divadelný festival Béni Egressyho

Celoslovenský divadelný festival Béni Egressyho organizovalo združenie Csemadok tento rok už po dvadsiaty štvrtýkrát, a to v dňoch 9–12. novembra v Moldave a Buzici, kde mohli diváci vidieť deväť súťažných predstavení a jedno hosťovské vystúpenie, teda spolu 184 účinkujúcich. **Festival sa začal 9. novembra položením venca k buste skladateľa diela Szózat za účasti speváckej skupiny z Rešice.** Prítomných privítal László Mihályi Molnár,

podpredseda Oblastného výboru Csemadoku Košice-okolie a zároveň hosťiteľ a moderátor celoštátneho podujatia, následne sa prihovril József Kopasz, podpredseda Csemadoku pre východoslovenský región.

Program pokračoval v kultúrnom dome v Moldave, kde Imre Farkas, jeden zo zakladajúcich členov Divadelného súboru v Jelke, prevzal cenu festivalu Béni Egressyho.

Vyhlasenie výsledkov sa uskutočnilo 11. novembra v Buzici. Hlavnú cenu si domov odniesol košický divadelný súbor Gymnázia Sándora Máraiho, ktorý zahral rozprávkovú hru Pála Békésa s názvom „A Félőlény“. **Päťčlenná porota udelila hercom z Košic aj cenu za najlepšiu réžiu a cenu za najlepší mužský herecký výkon. Divadelný súbor Görbe Tükör z Vozokanov sa teší z ligového titulu. Všetkým oceneným srdečne blahoželáme!**

Visszapillantó - A győztes táborában

Szent Rókus hitvalló napja Szepsizhez külön is kötődik (augusztus 16.), hiszen őhöz fordultak elődeink a nagy kolerajárvány idején. És ennek bizony már 192 esztendeje. Akkor sokan estek áldozattául a kórnak. Napjainkban, alig pár hónapja újra megtapasztalhattuk, hogy mindnyájan Isten kezében vagyunk. Most COVID-nak hívták a veszedelmet. Akkor, a 19. században a bajok távozása után a szépsiek kápolnát emeltek a nagy szentnek. Nem rögtön, 1833-ra készült el a „Rókuska” kápolna. Azóta búcsújáró hely. Az idén az eredetileg tervezett időpontban az időjárás közbeszólt.

Alig múlik el egy évforduló, és már jön is a következő. 1683 szeptember 12-én az egyesült keresztény seregek Lotharingiai Károly herceg vezetésével és Sobieski János lengyel király hathatós segítségével Bécsnél tönkrevették a török hadakat. Ez az esemény mérföldkönek bizonyult. A lengyelek királya seregeivel hazafelé tartva, 1683 november 26-án Szepsibe

érkezett. A város déli részén elterülő mezőkön táborozott (a Csekaj-pusztá, a vasúti állomás, a későbbi gőzmalom és a mai futballstadion környékének a területén). Nagy eseménynek számított ez akkoriban. A kor szokásainak megfelelően, hiába a baráti segítség, a keresztény összetartás, a katonákat élelmezni kellett. Ki más tehetne volna ezt, mint az a népesség, amely ott lakott, ahol a seregek elvonultak. Akkor sem volt nagy bőség és a helyieknek hiányzott mindaz, amit a katonaság ellátására oda kellett adni. Sokan úgy próbálták „megúszni” ezt az áldozatot, hogy ajándékokkal kérelték a vezéreket, az ő településüket kímélik meg ettől az áldozattól. A szépsi városi előjáróság és Tolnay Mihály református lelkész ékes szavakkal köszöntötték a törökverő hős királyt. A lengyelek uralkodója előtt a pihenő ideje alatt megjelentek Tokaj, Tállya, Tarcál és Bénye települések küldöttei, és ezer hordó minőségi tokaji bort ígértek neki annak fejében, hogy megkíméli őket a hadsereg átvonulásától.

A király azonban az ajándék nélkül is rendbontások nélkül vezette át Abauj vármegyén a fegyelmzett sereget, amely összesen 40.000 főből állhatott.

Az akkori eseményekről megemlékeztek többen is, köztük városunk régi krónikása, Neupauer Gyula és Nt. Kovács Béla helyi református lelkész, helytörténész is. Nekünk is kötelességünk legalább egy pillanatra megállni és megemlékezni elődeink küzdelmeiről. Megérdemlik. Ők is, és a segítőkész lengyelek is. Ha nem is minden esztendőben, de legalább a kerek évfordulók alkalmából. Idén ennek 340 éve. Párkányban lovas szobrot emeltek a lengyel királynak. Egyszer talán eljön annak is az ideje, hogy Szepsiben is, ahol János király a katonáival táborozott, egy emlékoszlop, vagy emléktábla formájában kifejezzük hálánkat és köszönetünket. A mai futballpálya területén talán akadna is annyi hely.

-hp-